

Toelichting BIJLAGE 1

CULTUURHISTORIE

2.2. Bestaande situatie

2.2.1. De eerste twee zinnen blijven staan. Daarna wordt de tekst gecompleteerd met het volgende:

“ .....stedenbouwkundige hoofdstructuur. Het landschap is in de Middeleeuwen ontgonnen door oost-west gerichte greppels te graven, zodat het water zo snel mogelijk kon worden afgevoerd naar de wederzijdse strandvlakten. De grond die daarbij vrij kwam werd naast de greppel gelegd en beplant. Het groen dat er groeide vormde een zogenaamde houtwal: een goed functionerende perceelsgrens die het vee binnen hield en het wild er buiten. Zo is het kenmerkende oost-west gerichte landschap ontstaan dat er heden ten dage nog steeds is. Zowel de waterhuishouding d.m.v. het greppelsysteem als de bodemopbouw op de strandwal, maakte deze geschikt voor bewoning terwijl ....etc.

Landschapselementen

In het Zuiderloo-gebied zijn op meerdere plekken nog de bij de ontginningsgeschiedenis horende Middeleeuwse combinaties van greppels met houtwallen én de kenmerkende hagen langs de doorgaande wegen aanwezig. Meestal zijn de vroeger veelvuldig voorkomende houtwallen (met of zonder greppels) in de loop van de tijd, -met name door de komst van het prikkeldraad in de 19e eeuw en door de naoorlogse schaalvergroting-, verdwenen.

De nog aanwezige houtwallen lopen altijd oost-west, de hagen bevinden zich voornamelijk langs de oude doorgaande wegen. De hagen bestaan uit struiken die op maaiveldniveau werden aangebracht. Zij dienden vooral om te voorkomen dat de doorgaande (zand)wegen niet te veel buiten hun loop uitwaaierden, omdat bij slecht weer de naastgelegen percelen in gebruik werden genomen. Ook waren de hagen nuttig om de veel voorkomende verplaatsingen van vee te “leiden”. Fraaie hagen van meidoorn staan nog langs de Hoogeweg. De oost-westgerichte houtwallen en hagen zijn veelal van els.

In Zuiderloo zijn voorts houtsingels van inheemse beplanting aanwezig; dit zijn struiken of bomen die zijn aangebracht op maaiveldniveau; zij dienden als perceelgrens.

De houtwallen en hagen hebben naast hun cultuurhistorische waarde ook een ecologische rol zoals voor vogels en insecten.

De volgende afbeelding toont de waardevolle cultuurhistorische landschapselementen. De historische wegen zijn reeds onder "Bebouwing" aangegeven.

Bij de Hazelaar, de Haagbeuk en de Krommelaan zijn de Middeleeuwse combinaties van greppels met houtwal nog aanwezig (blauw = greppels, rood = houtwallen).

4.9. Archeologie

4^e regel te wijzigen, namelijk de zin: "In Nederland is de archeologie verankerd in de Monumentenwet en de Wet op de **Archeologische Monumentenzorg**".

4.10 Cultuurhistorie:

Plan specifiek: de opsomming onderaan completeren. “Concreet betekent dit voor Zuiderloo:

- Doorgaande wegen noord-zuid
- Dwarsverbindingen oost-west
- Verkaveling haaks op de Hoogeweg
- Zo veel mogelijk beschermen van het nog aanwezige Middeleeuwse systeem van greppels met houtwallen en hagen
- Stimuleren van het toepassen van houtwallen en hagen

Direct aansluitend aan te vullen met:

‘De cultuurhistorische waarden in de vorm van houtwallen, greppels, hagen en houtsingels worden onderkend en gewaardeerd. Om die reden wordt veel moeite gedaan om in de toekomstige woonwijk zoveel mogelijk van deze waarden intact te houden en waar mogelijk te versterken / restaureren. Historische greppels blijven benut en worden voor de waterhuishouding gebruikt. Door de afgesproken dichtheid van 25 woningen/ha zullen niet alle groenstructuren kunnen worden bewaard. Om die reden is er voor gekozen om niet alle op het onder paragraaf 2.2.1 opgenomen kaartje aangegeven cultuurhistorische landschapselementen op de verbeelding van het bestemmingsplan over te nemen. Voor de onderdelen die wel op de verbeelding zijn opgenomen is het beleid er op gericht deze zo veel mogelijk te handhaven.